

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

педагогічною радою

ВСП «Могилів-Подільський

технологічно-економічний фаховий коледж
Вінницького НАУ»

Протокол №4 від 27 квітня 2023р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора

№ 74-ДН від 28 липня 2023р.

Валентина КАЗЬМІР

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Могилів-Подільський 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», Наказу МОН №570 від 01.06.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти», Наказу МОН «Про запровадження 12-ти бальної шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у системі загальної середньої освіти» №428/48 від 04.09.2000р.», Наказу МОН №1369 від 07.12.18р. «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про державну підсумкову атестацію здобувачів освіти, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста з одночасним завершенням здобуття повної загальної середньої освіти» від 07.12.2018р. №1369, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (вихованців) у системі загальної середньої освіти» № 329 від 13.04.2011р., актів законодавства України з питань освіти та регулює питання оцінювання здобувачів освіти із загальноосвітніх освітніх компонентів та Освітніх компонентів професійної підготовки у Відокремленому структурному підрозділі «Могилів-Подільський технологіко-економічний фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі фаховий коледж).

1.2. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих здобувачем освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо профільної середньої освіти і забезпечення своєчасного корегування освітнього процесу.

Контроль знань, умінь та навичок у коледжі здійснюється з предметів профільної середньої освіти і освітніх компонентів професійної підготовки. Основними видами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у коледжі є поточне, рубіжне та підсумкове (атестація, семестрове, річне) і Державна підсумкова атестація. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до критеріїв розроблених у даному Положенні.

Оцінюванню підлягають навчальні досягнення з усіх освітніх компонентів профільної підготовки відповідно до навчального плану коледжу. Викладач розробляє навчально-методичне забезпечення всіх видів контролю: завдання для індивідуальної, групової форм опитування (письмового та усного) з критеріями оцінювання знань.

1.3. Для оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти впродовж семестру застосовується 12-бальна шкала з предметів профільної підготовки, 4-бальна шкала з освітніх компонентів освітньо-професійної підготовки

фахового молодшого бакалавра. Підсумковий контроль та державна підсумкова атестація з предметів профільної підготовки оцінюється за 12-бальною шкалою.

1.4. Положення унормовує організацію поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти, методiku переведення показників академічної успішності за національною шкалою та 12-бальною шкалою і доводиться кураторами до відома здобувачів освіти на початку навчання у коледжі.

Положення вводиться в дію із моменту його прийняття.

2. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

2.1. Визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти є особливо важливим з огляду на те, що навчальна діяльність у кінцевому підсумку повинна не просто дати здобувачу освіти рівень знань, умінь та навичок, а сформувати її компетентність як загальну здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню. Поняття компетентності не зводиться тільки до знань і навичок, а належить до сфери складних умінь і якостей особистості. Компетентнісний підхід до освіти передбачає вміння на основі знань вирішувати проблеми, які виникають у різних життєвих ситуаціях.

Сформульовано основні принципи компетентнісного підходу, на яких має базуватись освіта:

- навчитися жити;
- навчитися набувати знання;
- навчитися працювати.

Перелік компетентностей випускників визначається на основі затверджених стандартів МОН та основних видів діяльності здобувачів освіти, які сприяють оволодінню соціальним досвідом, навичками життя й практичної діяльності в суспільстві. Їх формування здійснюється в рамках кожного освітнього компонента.

Компетентність як інтегрований результат навчальної діяльності здобувачів освіти формується передусім на основі опанування змісту профільної середньої освіти та фахової передвищої освіти. Виявити рівень такого опанування покликане оцінювання.

Оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом предмета (навчальної дисципліни), уміннями та навичками відповідно до вимог програм навчальних дисциплін (предметів).

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, вміння та навички, досвід творчої діяльності здобувачів освіти, досвід емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- **контролююча**, що передбачає визначення рівня досягнень окремого здобувача освіти, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу, відповідно, планувати й викладати навчальний матеріал;
- **навчальна**, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, коли здійснення оцінювання сприяє повторенню, вивченню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню навичок і вмінь;
- **діагностико-корегувальна**, що передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають в здобувача освіти в процесі навчання, виявлення прогалин у знаннях і вміннях та внесення коректив, спрямованих на усунення цих прогалин, у діяльність здобувача освіти і педагога;
- **стимулювально-мотиваційна**, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, коли здійснення оцінювання стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність, сприяє змагальності здобувачів освіти, формує позитивні мотиви навчання;
- **виховна**, що полягає у формуванні вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, сприяє розвитку працелюбності, активності, та інших позитивних якостей особистості.
- При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти мають враховуватися:
- характеристика відповіді здобувача освіти: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальноосвітніх та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оціночних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань – уміння здобувачів освіти застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності з уже відомих.

Системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

Знання є складовою умінь здобувачів освіти діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові та практичні. Навички – дії доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід здобувачів освіти, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо).

У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності здобувачів освіти, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

2.2. Критерії оцінювання з кожного освітнього компоненту, за всіма видами робіт наведені у програмах навчальних дисциплін (предметів).

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених програмою з освітніх компонентів;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом освітнього компоненту, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Таблиця 1: Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів освіти з освітнього компоненту

Бали	Критерії оцінювання
Відмінно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання

	виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
Добре	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з вивчення освітніх компонентів, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявляє вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
Задовільно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
Незадовільно	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, елементарного фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

2.3. Критерії оцінювання екзаменів (диференційованих заліків).

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу освіти, який:

- повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання;
- виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, вміння робити практичні висновки;
- на семінарських, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «добре» ставиться за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача освіти полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка «задовільно» виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання не виконані або виконані неправильно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

2.4. Критерії оцінювання практики.

Оцінку «відмінно» здобувач освіти отримує в тому випадку, коли повністю виконав програму практики, поданий звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка «добре» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, але є незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, правильне оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які здобувач освіти сам виправляє.

Оцінка «задовільно» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані, є порушення послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які здобувач освіти виправляє сам або за допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно». Відсутня систематичність у роботі здобувача освіти, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані, мають порушення послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які здобувач освіти не може виправити.

2.5. Критерії оцінювання розрахункових робіт (проектів) здобувачів освіти.

Оцінка «відмінно» ставиться за розрахункову роботу (проект), котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу з теми, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення. Робота (проект) характеризується високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури, охайно і грамотно оформлена, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка «добре» ставиться тоді, коли робота (проект) має позитивні якості, властиві розрахунковій роботі (проекту) з оцінкою «відмінно», але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні, й пунктуаційні помилки, подано неповний список використаної літератури, некоректно використані окремі джерела.

Оцінка «задовільно» ставиться тоді, коли тему розкрито, проаналізовано фактичний матеріал, але здобувач освіти не завжди виявляв самостійність, у роботі зустрічаються порушення системи викладу, немає композиційної чіткості.

Оцінка «незадовільно» ставиться тоді, коли тему не розкрито, поверхово проаналізовано фактичний матеріал, здобувач освіти не виявляв самостійність, у роботі є порушення системи викладу, немає композиційної чіткості. Здобувач освіти не володіє аналітико-синтетичними вміннями й навичками, не знає сучасних досягнень науки з теми дослідження.

2.6. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за результатами виконання ККР, відповіді на державних екзаменах.

Варіант (білет) складається не менше з трьох питань, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал. Кожне питання оцінюється за національною (чотирибальною) системою оцінок «5», «4», «3» і «2». Знання здобувачів освіти оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

«Відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітнього компоненту, основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.

«Задовільно» – здобувач освіти переважно опанував теоретичні знання освітнього компоненту, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій

літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал освітнього компоненту, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

При визначенні остаточної оцінки відповідей на питання екзаменаційних білетів (варіанту) підсумовується загальна кількість отриманих балів і ділиться на число завдань. При цьому відмінна оцінка виставляється, якщо середній бал більший або дорівнює 4,5. Оцінка «добре» виставляється, якщо середній бал знаходиться в межах 3,5 – 4,4. Оцінка «задовільно» виставляється при середньому балі в межах 2,5 – 3,4.

2.7. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів освіти.

Під час оцінювання кваліфікаційної роботи здобувача освіти керівник та члени комісії дотримуються таких загальних критеріїв:

- ступінь розробленості теми;
- повнота охоплення різних літературних джерел;
- підходи до розгляду досліджуваної проблеми;
- самостійність та творчий підхід до написання кваліфікаційної роботи;
- послідовність та логіка викладу матеріалу;
- правильність та обґрунтованість висновків;
- стиль викладу;
- акуратність та правильність оформлення кваліфікаційної роботи;
- доказовість та обґрунтованість виступу здобувача освіти під час захисту роботи.

Оцінка «відмінно» ставиться, коли здобувач освіти:

- виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення;
- глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми;
- критично й творчо використав літературу з теми;
- володіє методами дослідження;
- зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору;
- володіє спеціальною термінологією;
- грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів;
- системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає фактичних помилок;
- володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу, знання термінології.

Оцінка «добре» ставиться, коли здобувач освіти:

- достатньо повно розкриває зміст проблеми;
- вміє аналізувати використану літературу, але не завжди критично;

- вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно;
- вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень;
- має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень;
- мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка «задовільно» ставиться, коли здобувач освіти:

- розкриває тему дослідження недостатньо глибоко;
- мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів;
- не завжди виявляє самостійність в оцінці фактів;
- мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях;
- викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи;
- допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних освітніх компонентів;
- список літератури неповний, не досить коректно використані окремі джерела.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли здобувач освіти:

- демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми;
- не володіє спеціальною термінологією;
- не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;
- не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал;
- не може аргументувати власну думку;
- допускає фактичні помилки;
- має бідний запас спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок.

3. РІВНІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

3.1. Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень – початковий. Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки поняття, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а

також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Таблиця 2: Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за 12-ти бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень
I. Початковий	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, формулювати правило.
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання здобувача освіти є достатнім, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його

		логічна, хоч і має неточності.
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, ухвалює рішення.

Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах програми освітнього компоненту і не передбачає обов'язкової участі здобувачів освіти у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

Таблиця 3: Відповідність підсумкових оцінок за національною шкалою оцінкам у балах за 12-бальною шкалою

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	10-12
Добре	7-9
Задовільно	4-6
Незадовільно	1-3

Таблиця 4: Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів освіти освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр ВСП «Могилів-Подільський технолого-економічний фаховий коледж ВНАУ»

Оцінка	Загальна характеристика
Відмінно «5»	Здобувач освіти бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або освітнього компоненту, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем,

	демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
Добре «4»	Здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного
Задовільно «3»	Здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, або освітнього компоненту, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією
Незадовільно «2»	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал теми (освітнього компоненту), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані

3.2. Однією із складової успіху засвоєння знань здобувачів освіти на відповідному їм рівні та допомоги викладачу при організації роботи на занятті є різнорівневі завдання. Тобто педагог має розуміти, що за диференціацією здобувачів освіти стоїть також складання для них певних завдань, які будуть для них оптимальними не лише по рівню розвитку та успішності, а й урахуванням їх здібностей, нахилів. Подана нижче схема є опорною для складання різнорівневих завдань.

Таблиця 5: Опорна таблиця для складання різнорівневих завдань

Задача навчання	Вимоги до умінь учнів	Відповідність рівню засвоєння	Зміст завдання
Формування фактичних знань	Уміти відтворювати терміни, поняття, означення	Репродуктивний (пізнання) – формальні знання. Вид пам'яті – механічний	Що називається Що таке Дайте означення
Формування фактичних знань (поняття, факти)	Уміти відтворювати, пояснювати, підтверджувати прикладами	Репродуктивний (розуміння) – Елементарні знання. Вид пам'яті –	Скласти простої методом підстановки Знайти в тексті Пояснити

		механічний	завдання на використання елементарних знань – пояснення для типових (стандартних) прикладів, явищ
Формування умінь застосовувати знання на практиці	Уміти відтворювати знання, пізнавати їх в новій ситуації	Конструктивний (елементарні умінь). Вид пам'яті – логічний	Завдання на використання знань за взірцем пред'явлене учню в нестандартній ситуації (перед використанням знань їх потрібно перетворити)
Формування умінь творчо використовувати наявні знання	Уміти здійснювати перенесення знань в нову ситуацію	Творче (перенесення) – вище умінь. Утворення нових психічних структур	Творчі завдання

У процесі використання диференційованих завдань необхідно здійснювати поступовий перехід від колективних форм роботи здобувачів освіти до частково самотійних і повністю самотійних у межах заняття. Такий підхід дає можливість здобувачам освіти брати участь у виконанні завдань, складність яких зростає.

Система диференційованих навчальних завдань повинна:

- забезпечити різний темп просування в засвоєнні знань, умінь і навичок різними за рівнями розумового розвитку на даному етапі навчання здобувачами освіти, забезпечувати при цьому засвоєння, застосування, а також необхідне закріплення вивчених понять;
- будується за принципом поступового зростання складності, забезпечувати спочатку рівень обов'язкової підготовки, як основу диференціації навчання;
- сприяти загальному розвитку здобувачів освіти;
- відповідати конкретним дидактичним цілям заняття, етапу навчання і узгоджуватися з формами навчальної діяльності;
- будуватися на базі діючих підручників з притягненням додаткового дидактичного матеріалу.

4. ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Поточне оцінювання – це процес установлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом предмета, уміннями й навичками відповідно до вимог навчальних програм. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи.

4.2. Метою поточного контролю знань є перевірка якості засвоєння здобувача освіти змісту освітніх компонентів у ході навчального процесу.

Поточний контроль може проводитися викладачами під час аудиторних занять, на практичних заняттях та семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, уміння й навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання для здобувачів других курсів із профільних дисциплін проводиться у 12-бальній системі.

4.3. Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітніх компонентів є основною інформацією при проведенні місячної атестації, заліку чи диференційованого заліку і можуть враховуватися викладачем при проведенні екзамену з цих освітніх компонентів.

Результати поточного контролю знань вносяться в навчальний журнал відповідно до дати його проведення.

4.4. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування, виконання здобувача освіти різних видів письмових робіт; взаємоконтроль здобувачів освіти у парах і групах; самоконтроль тощо.

В умовах впровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для корегування викладачем роботи здобувача освіти на занятті.

4.5. З метою організації контролю за поточною успішністю здобувачів освіти в коледжі проводиться рубіжний контроль для здобувачів освіти.

Рубіжний контроль – контроль навчальних досягнень студентів по завершенні розділу (модуля) однієї навчальної дисципліни.

4.6. Голова циклової комісії на засіданні комісії аналізує результати рубіжного контролю, виявляє причини низької якості знань, відвідує заняття викладачів, де вона найнижча, з метою практичної допомоги і корекції методики викладання за необхідності подає конкретні пропозиції завідувачу відділення.

4.7. Методична рада коледжу періодично і за потребою розглядає стан викладання предметів (дисциплін), де якість знань і успішність постійно знаходяться на низькому рівні.

4.8. Поточний контроль за виконанням розрахункової та кваліфікаційної роботи здійснюється його керівником відповідно до завдання та графіку виконання роботи.

Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до програми практики та графіка її виконання.

5. СЕМЕСТРОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

5.1. Семестрове оцінювання проводиться по усіх освітніх компонентах у формі заліку, екзамену, а також контрольної роботи, якщо предмет чи освітній компонент вивчається в двох і більше семестрах.

5.2. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Оцінка за семестр виставляється на підставі рубіжного контролю у колонку «Семестрова». Для здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою профільної середньої освіти, предмети, інтегровані з навчальними дисциплінами ОПП, оцінюються за 12-бальною шкалою з подальшим переведенням підсумкових оцінок (визначених за середньоарифметичною зваженою) у 4-бальну. Результати оприлюднюються в журналі в двох окремих колонках. В першій колонці за 12-бальною шкалою, в другій – за національною шкалою. Оцінка за семестр виставляється на останньому занятті.

Семестровий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю здобувачів освіти. Семестровий контроль може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в програмі навчальних освітніх компонентів.

Екзаменаційна сесія проводиться в терміни, визначені навчальним планом і затверджені графіком освітнього процесу, за окремим розкладом.

Розклад екзаменаційної сесії готується завідувачами відділень, на яких навчаються здобувачі освіти відповідної спеціальності, погоджується з навчальною частиною, затверджується заступником директора з навчальної роботи і доводиться до відома викладачів і здобувачів освіти не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити не менше 2-х днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація. Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з завідувачем відділення та навчальною частиною коледжу.

5.3. Якщо здобувач освіти був відсутній на заняттях протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за I семестр чи II семестр виставляється

«н/а» (не атестований). Семестрова оцінка виставляється без дати до навчального журналу в колонку з надписом «Семестрова».

Незадовільна семестрова оцінка підлягає корегуванню. Корегуюча семестрова оцінка виставляється без дати у колонку з надписом «Скорегована» поруч із колонкою «Семестрова».

5.4. Корегування семестрового оцінювання здобувачів освіти, які з певних причин не були атестовані за семестр, проводиться не пізніше трьох днів після виставлення семестрової оцінки.

5.5. Здобувачі освіти, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання, у десятиденний термін після виставлення семестрової оцінки, звертаються до директора коледжу із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

Корегування семестрового оцінювання проводиться не пізніше як за 5 днів після подання заяви. У разі хвороби здобувача освіти чи інших поважних причин термін може бути подовжено на термін хвороби відповідно до документу з медичного закладу.

Перескладання семестрового контролю здобувачем освіти здійснюється за особистою заявою останнього на ім'я директора коледжу та проводиться комісією, яка складається із заступника директора з навчальної роботи, завідувача відділення та викладача освітніх компонентів, що перескладаються.

5.6. Члени комісії готують завдання, що погоджуються на засіданні циклової комісії і затверджуються заступником директора з навчальної роботи. Завдання мають охоплювати зміст усіх тем, що вивчалися протягом семестру. Оцінювання проводиться у письмовій формі. Письмові роботи зберігаються протягом року.

5.7. На голову комісії покладається відповідальність за об'єктивність оцінювання та дотримання порядку його проведення. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скорегована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову.

У разі, якщо здобувачу освіти не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скорегована» не робиться.

5.8. За результатами скорегованого оцінювання видається відповідний наказ керівника навчального закладу. Скорегована семестрова оцінка за I семестр виставляється до початку II семестру, за II семестр – не пізніше закінчення поточного навчального року.

5.9. Здобувачі освіти, які під час семестрового контролю здійснили повторне складання контрольних завдань з метою покращення отриманих раніше оцінок не включаються до рейтингу успішності на призначення стипендії відповідно до Положення про призначення стипендії.

5.10. Розрахункова робота, навчальна, виробнича та переддипломна практики оцінюються за національною шкалою. Захист розрахункової

роботи, звіту з навчальної, виробничої, переддипломної практик здійснюється особисто здобувачем освіти.

5.11. Результати семестрового оцінювання заносяться в відомість успішності здобувачів освіти.

6. ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

6.1. Із предметів профільної підготовки, в яких не передбачено ДПА, в кінці вивчення освітніх компонентів після оцінки за відповідний семестр виставляється «Підсумкова / Річна» оцінка, яка є середньою арифметичною оцінкою відповідних семестрових оцінок і виставляється в додатку до свідоцтва про повну загальну середню освіту.

6.2. Підсумкова оцінка підлягає корегуванню аналогічно семестровому оцінюванню.

6.3. Після закінчення семестру, з усіх освітніх компонентів, що вивчались, виставляються підсумкові оцінки успішності здобувачів освіти на основі рубіжного контролю і не залежно від того, виносяться ці освітні компоненти на екзамен, залік чи ні.

Здобувачі освіти, які мають переважно відмінні поточні оцінки з дисципліни, можуть, на розсуд викладача, звільнитись від екзамену з цього освітнього компоненту.

Екзаменаційна оцінка розглядається як кінцева.

До екзаменів допускаються здобувачі освіти, які повністю виконали всі практичні, розрахункові роботи, кваліфікаційні роботи і які не мають незадовільних підсумкових оцінок.

Здобувачі освіти, які під час сесії не склали екзамени, заліки з однієї або двох освітніх компонентів, повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Як виняток, директор коледжу може продовжити термін ліквідації академічної заборгованості.

Якщо здобувач освіти не з'явився на екзамен, в екзаменаційній відомості викладачем ставиться відмітка «не з'явився».

Отримані під час сесії незадовільні оцінки корегуються відповідно до зареєстрованих направлень.

Якщо здобувач освіти не склав екзамен комісії, адміністрація розглядає питання про його відрахування з коледжу.

Здобувачам освіти випускних курсів надається право корегування оцінок не більше, як з двох освітніх компонентів минулих курсів з метою підвищення оцінки не більше ніж на 2 бали.

Викладачі не мають права влаштовувати без дозволу адміністрації корегування екзаменаційних і підсумкових оцінок.

Контроль за дотриманням правил корегування екзаменаційних і підсумкових оцінок покладається на завідувачів відділень, а за видачею направлень – на навчальну частину коледжу.

Порушення цього Положення розглядається дирекцією як порушення трудової дисципліни.

7. ДЕРЖАВНА ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

7.1. Державна підсумкова атестація включається в структуру навчального року.

7.2. Предмети загальноосвітньої підготовки вивчаються одночасно із освітніми компонентами освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра під час перших двох курсів. Свідоцтва про повну загальну середню освіту замовляються і одержуються навчальним закладом в уповноваженому органі Міністерства освіти і науки України після успішного проходження державної підсумкової атестації і зберігаються в особовій справі здобувача освіти до закінчення ним навчання. Разом зі свідоцтвом про повну загальну середню освіту видається додаток до нього, в якому зазначаються досягнення здобувача освіти у навчанні в балах за 12-бальною шкалою. До додатка до свідоцтва про повну загальну середню освіту заносяться усі предмети загальноосвітньої підготовки навчального плану навчального закладу.

7.3. Державна підсумкова атестація проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Державна підсумкова атестація проводиться з навчальних предметів, перелік яких щороку визначається і затверджується Міністерством освіти і науки України.

Державна підсумкова атестація проводиться у терміни, які щороку встановлюються Міністерством освіти і науки України. Навчальні заклади забезпечують своєчасне завершення вивчення здобувачами освіти загальноосвітніх предметів.

Порядок проведення атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання визначається Порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2017 року № 25, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 січня 2017 року за № 118/29986, ст.20 закону України «Про фахову передвищу освіту» та Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 7 грудня 2018 року №1369.

8. АТЕСТАЦІЯ

8.1. Атестація здобувача освіти полягає у встановленні фактичної відповідності рівня його підготовки вимогам освітньо-професійної програми і проводиться Екзаменаційною комісією (ЕК) після закінчення навчання за освітньо-професійним ступенем «Фаховий молодший бакалавр».

8.2. Екзаменаційна комісія перевіряє теоретичну та практичну підготовку випускника, вирішує питання про присвоєння йому освітньо-професійного ступеня, видачі державного документа про фахову передвищу освіту, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців.

8.3. Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Розклад роботи ЕК, узгоджений з головою комісії, затверджується директором на підставі подання завідувача відділення і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання атестації (у формі відповідно до освітньо-професійної програми).

8.4. До складання атестації (у формі відповідно до освітньо-професійної програми) допускаються здобувачі освіти, які виконали всі вимоги навчального плану.

8.5. Атестація проводиться як комплексна перевірка компетентностей професійно-практичної підготовки здобувачів освіти з освітніх компонентів, передбачених навчальним планом. Тривалість атестації не повинна перевищувати 6 академічних годин за день. Форми і зміст завдань, кількість балів, які можна отримати, визначається випусковою цикловою комісією та доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру, в якому відбувається цей вид контролю.

8.6. Результати складання атестації оцінюються за 4-бальною шкалою. Кожен член ЕК оцінює підготовку здобувача освіти, ураховуючи повноту відповідей на питання, якість і зміст роботи, оцінки керівника і рецензента (при захисті кваліфікаційної роботи). Підсумкову кількість балів визначають як середнє арифметичне кількості балів кожного члена комісії.

8.7. Рішення ЕК приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При суперечливому результаті голос голови є вирішальним. Рішення ЕК оголошується у день атестації після оформлення протоколів засідання.

8.8. Здобувач освіти, який при складанні комплексного кваліфікаційного іспиту (екзамену), захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з закладу освіти і йому видається академічна довідка.

У разі визнання захисту кваліфікаційної роботи незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач освіти подати на повторний захист той самий проєкт (роботу) з доопрацюванням або зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випусковою цикловою комісією.

8.9. Здобувачі освіти, які не складали комплексний кваліфікаційний іспит (екзамен) з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії із складанням екзамену, але не більше, ніж на один рік.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Дане Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою Коледжу та затверджується наказом директора.

9.2. Положення набуває чинності з наступного дня після введення в дію наказом директора Коледжу, якщо інше не передбачається тим же наказом.

9.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються Педагогічною радою Коледжу та затверджуються директором Коледжу, як нова редакція. Положення скасовується після введення в дію нової редакції.

9.4. Фаховий коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

РОЗРОБНИК:

Заступник директора
з навчальної роботи

Лариса ЖОВТА

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділення
обліку та харчової продукції

Людмила ЧОРНЕНЬКА

Завідувач технологічного відділення

Антоніна КОНДРУК

Голова студентської ради

Іван ШАЛІНСЬКИЙ

Голова Первинної профспілкової організації
працівників ВСП «Могилів-Подільський
технологіко-економічний фаховий коледж
Вінницького НАУ»

Людмила СОЛЯР